

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«24» квітня 2025 року

№ 60/5-рк/к

м. Київ

ПрАТ «ДТЕК Київські
електромережі»
вул. Новокостянтинівська,
буд. 20, м. Київ, 04080

*Про здійснення заходів,
спрямованих на запобігання
порушенням законодавства
про захист економічної конкуренції*

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) Дії приватного акціонерного товариства «ДТЕК Київські електромережі» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*; ідентифікаційний код юридичної особи *«Інформація, доступ до якої обмежено»*) (надалі – ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі», Товариство), які полягають у попередній відмові в укладенні договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі», що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКОМУ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

- (2) Суб'єктом господарювання, якому надаються рекомендації є ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*; ідентифікаційний код юридичної особи *«Інформація, доступ до якої обмежено»*).
- (3) ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» діє відповідно до статуту, затвердженого загальними зборами акціонерів приватного акціонерного товариства «ДТЕК Київські електромережі» від 22.12.2017 № 1/2017 (зі змінами) (далі - Статут).
- (4) Товариство є юридичною особою за законодавством України, має самостійний баланс, печатку, штамп зі своїм найменуванням, фірмові бланки, розрахунковий та інші рахунки, в т. ч. і валютні рахунки в установах банків. Права і обов'язки юридичної особи Товариство набуває з дня його державної реєстрації.

- (5) Як вбачається із відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності Товариства є: **«Інформація, доступ до якої обмежено»**.
- (6) Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор) від 13.11.2018 № 1411 (зі змінами) (далі - Постанова) видано ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності відповідно до додатка до Постанови.
- (7) Додатком до постанови НКРЕКП від 13.11.2018 № 1411 (зі змінами) є територія, яка зазначена в додатку 1 до цих рекомендацій (далі – територія ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»).
- (8) Тобто, ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (9) З огляду на соціально важливе значення ринку електричної енергії та наявність у операторів систем розподілу ознак монопольного (домінуючого) становища на ринку розподілу електричної енергії та з урахуванням листів-орієнтування Антимонопольного комітету України від 19.12.2024 № 128-29.5/01-12278е (вх. від 20.12.2024 № 60-01/643К) та від 19.12.2024 № 128-29.5/01-12292е (вх. від 20.12.2024 № 60-01/637К) Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення), керуючись положеннями пункту першого статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» на підставі доручення голови Відділення від 25.12.2024 № 60-03/98-вд здійснило заходи контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції **«Інформація, доступ до якої обмежено»**, зокрема, ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» (далі – Дослідження).
- (10) Відділенням у ході здійснення Дослідження направлено, зокрема, до ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» вимоги про надання інформації від 31.12.2024 № 60-02/7921е та від 25.03.2025 № 60-02/2428е.
- (11) Листами від 23.01.2025 № 1/04/4820 (вх. Відділення від 23.01.2025 № 60-01/163кі), від 09.04.2025 № 1/04/23308 (вх. Відділення від 10.04.2025 № 60-01/1899) ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» надало запитувану інформацію.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (12) Відносини, які виникають під час надання послуг з розподілу між Товариством, як оператором системи розподілу, споживачами, та іншими учасниками роздрібного ринку електричної енергії, регулюються, зокрема, Законом України «Про ринок електричної енергії» (далі - Закон), Правилами роздрібного ринку електричної енергії, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 (далі – ПРРЕЕ, Правила).

- (13) Законом України «Про ринок електричної енергії» визначено, що:
- *електрична енергія* - енергія, що виробляється на об'єктах електроенергетики і є товаром, призначеним для купівлі-продажу;
 - *оператор системи розподілу* - юридична особа, відповідальна за безпечну, надійну та ефективну експлуатацію, технічне обслуговування та розвиток системи розподілу і забезпечення довгострокової спроможності системи розподілу щодо задоволення обґрунтованого попиту на розподіл електричної енергії з урахуванням вимог щодо охорони навколишнього природного середовища та забезпечення енергоефективності;
 - *розподіл електричної енергії* - транспортування електричної енергії від електроустановок виробників електричної енергії або електроустановок оператора системи передачі мережами оператора системи розподілу, крім постачання електричної енергії;
 - *споживач* - фізична особа, у тому числі фізична особа - підприємець, або юридична особа, що купує електричну енергію для власного споживання.

5. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (14) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), з урахуванням особливостей, визначених пунктом 2.2 цієї Методики, здійснено визначення становища ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі».
- (15) Згідно з пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

5.1 Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (16) У відповідності до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (17) *Суб'єктом господарювання, який є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі», яке надає послуги з розподілу електричної енергії.*
- (18) *Конкретним товаром (продукцією, роботами, послугами), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання є послуги з розподілу електричної енергії, у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі».*

5.2 Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище.

5.2.1 Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання.

- (19) Згідно з пунктом 4.1. Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (20) У відповідності до пункту 4.2. Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (21) Відповідно до пункту 2.1.1 глави 2.1 Правил роздрібного ринку електричної енергії результатом розподілу (передачі) електричної енергії на роздрібному ринку є забезпечення можливості отримання відповідним суб'єктом роздрібного ринку електричної енергії необхідного обсягу електричної енергії та рівня електричної потужності із забезпеченням параметрів якості електропостачання, які відповідають установленим стандартам, та категорії надійності електрозабезпечення відповідно до договору в точках приєднання електроустановок учасників роздрібного ринку.
- (22) Враховуючи зазначене, послуги з розподілу електричної енергії не є взаємозамінними з будь-якими іншими послугами.
- (23) Отже, товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі», є послуги з розподілу електричної енергії.

5.2.2 Перелік основних покупців (споживачів, користувачів).

- (24) Пунктом 1.3. Методики визначено, що споживач - юридична чи фізична особа, яка здійснює діяльність з придбання та використання товарів, послуг, робіт на відповідному товарному (товарних) ринку (ринках).
- (25) Основними споживачами послуги з розподілу електричної енергії виступають фізичні особи, юридичні особи або фізичні особи – підприємці електроустановки яких приєднані на території діяльності оператора системи розподілу, та які на підставі відповідного договору замовляють у оператора системи розподілу відповідну послугу.

5.2.3 Визначення товарних меж ринку

- (26) У відповідності до пунктів 5.1 – 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (27) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців

(споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

- (28) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (29) Товариство під час здійснення господарської діяльності з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі», надає послуги з розподілу електричної енергії, на підставі договорів про надання послуг з розподілу електричної енергії, які укладаються зі споживачем, з усіма споживачами, електроустановки яких приєднані на території діяльності оператора системи розподілу з метою забезпечення основної діяльності та задоволення потреб споживачів. При цьому, споживачі, які мають намір укласти договір про надання послуг з розподілу електричної енергії, за звичайних умов не можуть перейти від споживання одного товару (послуги з приєднання) до споживання іншого.
- (30) Таким чином, товарними межами ринку є послуги з розподілу електричної енергії.

5.2.4 *Визначення територіальних (географічних) меж ринку*

- (31) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (32) Відповідно до пункту 1.3. Методики, територіальними (географічними) межами ринку є територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої споживач може задовольнити свій попит на певний товар, і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (33) Внаслідок технологічних особливостей процесу надання вказаних вище послуг, споживачі не можуть за звичайних умов легко перейти до споживання аналогічних послуг іншого суб'єкта господарювання, що, можливо, здійснює діяльність на території відповідного населеного пункту, оскільки кожен із таких суб'єктів здійснює діяльність у межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні. Прокладення система ліній, допоміжного обладнання, обладнання для трансформації та перемикань, що використовується для розподілу електроенергії поряд з існуючими, є економічно недоцільним, оскільки потребує витрачання значних матеріально-фінансових ресурсів.

- (34) Відповідно до положень підпункту 1.3 пункту 1 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1470 (далі – Ліцензійні умови), місце провадження господарської діяльності – територія адміністративно-територіальної одиниці, в межах якої розташована система розподілу електричної енергії, що перебуває у власності, господарському віданні (щодо державного або комунального майна) або в управлінні на підставі договору управління активами, укладеного з Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, здобувача ліцензії (ліцензіата), та електричні мережі інших власників, які не здійснюють розподіл електричної енергії відповідно до закону та приєднані безпосередньо або через електричні мережі інших власників до системи розподілу електричної енергії здобувача ліцензії (ліцензіата), до якої (яких) приєднано не менше 50000 споживачів (абонентів), а також територія, на якій розташовані електричні мережі інших власників (а також їх субспоживачів), приєднаних до мереж оператора системи передачі, які не здійснюють розподіл електричної енергії відповідно до закону та з якими було укладено договір про постачання електричної енергії або договір про спільне використання технологічних електричних мереж до здійснення заходів з відокремлення. Вимога щодо кількості підключених споживачів (абонентів) поширюється виключно на здобувачів ліцензії.
- (35) Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 13.11.2018 № 1411 (зі змінами) видано ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності відповідно до додатка до цієї постанови.
- (36) Отримання послуги з розподілу електричної енергії можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить господарську діяльність з розподілу електричної енергії на певній території.
- (37) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг з розподілу електричної енергії, враховуючи технологічні особливості здійснення Товариством господарської діяльності з розподілу електричної енергії на підставі ліцензійних умов, є територія ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» відповідно до додатку 1 до цих рекомендацій.
- 5.2.5 *Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку.*
- (38) У відповідності до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (39) Ринок, на якому протягом певного часу діє один і той самий склад продавців та покупців, може розглядатись, як ринок товару із сталою структурою.
- (40) Часовими межами ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» визначено період з січня 2024 року по грудень 2024 року (включно) (обумовлено визначеними часовими рамками Дослідження), тобто проміжок часу, протягом якого незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

5.2.6 Бар'єри вступу на ринок

- (41) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (42) Пунктом 1.3 Методики визначено, що **бар'єри вступу на ринок** – обставини, які перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (43) Відповідно до пункту 9.2. Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (44) Оператор системи зобов'язаний укласти договори про надання послуг з розподілу електричної енергії з усіма споживачами, електроустановки яких приєднані до електричних мереж на території діяльності відповідного оператора системи. Не допускається розподіл електричної енергії до точки розподілу електроустановки споживача за відсутності діючого договору про надання послуг з розподілу електричної енергії з таким споживачем, крім випадку здійснення розподілу електричної енергії оператором системи до власних електроустановок.
- (45) Тобто, бар'єрами вступу на ринок послуг з розподілу електричної енергії є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів (ліцензії), побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.
- (46) При цьому, внаслідок технологічних особливостей ринку послуг з розподілу електричної енергії, конкуренція на ньому відсутня.
- (47) Отже, ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» є єдиним суб'єктом господарювання, яке надавало послуги з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі».

5.2.7 Установлення монопольного (домінуючого) становища ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі».

- (48) Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
 - не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

- (49) Відповідно до Закону України «Про природні монополії» природна монополія - це стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари.
- (50) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» до сфер діяльності суб'єктів природних монополій належить, зокрема, діяльність з розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами).
- (51) Відповідно до частини другої статті 5 Закону України «Про природні монополії» та Зведеного переліку суб'єктів природних монополій, розмішеного на офіційному вебсайті Антимонопольного комітету України, ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» є суб'єктом природної монополії на ринку надання послуг з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі».
- (52) Таким чином, у розумінні положень абзацу другої частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за результатами господарської діяльності у період з січня 2024 року по грудень 2024 року (включно), ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» має ознаки того, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» з часткою 100%, оскільки на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

6. ВСТАНОВЛЕНІ ОБСТАВИНИ

- (53) В ході здійснення Дослідження Відділенням встановлено наступне.
- (54) Результатом розподілу/передачі електричної енергії на роздрібному ринку є забезпечення можливості отримання відповідним учасником роздрібною ринку електричної енергії необхідного обсягу електричної енергії та рівня електричної потужності із забезпеченням параметрів якості електропостачання, які відповідають установленим стандартам, та категорії надійності електрозабезпечення відповідно до договору в точках приєднання електроустановок учасників роздрібною ринку.
- (55) Оператор системи зобов'язаний у межах території ліцензійної діяльності укласти договори про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії з усіма споживачами, електроустановки яких приєднані до електричних мереж на території діяльності відповідного оператора системи. Не допускається розподіл (передача) електричної енергії до точки розподілу електроустановки споживача за відсутності діючого договору про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії з таким споживачем, крім випадку здійснення розподілу (передачі) електричної енергії оператором системи до власних електроустановок.

- (56) Ініціатором укладення договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії у разі зміни споживача, форми власності чи власника електроустановки є споживач.
- (57) Споживачі укладають договір споживача про розподіл (передачу) електричної енергії шляхом приєднання до публічного договору за наявності паспорта точки розподілу. У разі надання послуги з приєднання до електричних мереж ініціатором укладення договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії є оператор системи.
- (58) Договір споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії є публічним договором приєднання та укладається на основі типового договору, що є додатком 3 до Правил та як правило, укладається шляхом приєднання споживача за заявою-приєднанням до розробленого оператором системи договору на умовах складеного оператором системи паспорта точки розподілу/передачі.
- (59) Оператор системи зобов'язаний розміщувати актуальну редакцію договору про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії та роз'яснення щодо укладення договору споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії на сторінці свого офіційного вебсайту із розміщенням посилання на головній сторінці та у власних центрах обслуговування споживачів.
- (60) Якщо за об'єктом оформлено паспорт точки (паспорти точок) розподілу/передачі, оператор системи не має права відмовити споживачу у приєднанні до договору споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії. При цьому сторони можуть за взаємною згодою оформляти в установленому цими Правилами порядку додатки до договору споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії, у яких узгоджуються організаційні та технічні особливості розподілу/передачі електричної енергії, за умови надання споживачем документів, передбачених Правилами для укладення договору та підписання відповідних додатків до договору.
- (61) Оператор системи зобов'язаний забезпечити споживачу дистанційний доступ до договору споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії, укладеного за допомогою інформаційно-комунікаційних систем та/або засобів електронної комунікації та додатків до нього, а також до електронних документів, створених у межах виконання договору, та інформації, пов'язаної з виконанням договору, у тому числі через особистий кабінет споживача на своєму офіційному вебсайті.
- (62) Договір споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії, укладений за допомогою інформаційно-комунікаційних систем та/або засобів електронної комунікації, вважається таким, що укладений у письмовій формі.
- (63) Відповідно до пункту 2.1.8. Правил для укладення договору споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії заявник у разі зміни споживача, форми власності чи власника електроустановки має надати оператору системи такі документи:
- 1) заяву про укладення відповідного договору із зазначенням місцезнаходження об'єкта та реквізитів заявника та наявності паспорта точки розподілу/передачі;
 - 2) для юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців: витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських

формувань (далі - ЄДР), роздрукований із мережі Інтернет, або копію довідки, або копію виписки з ЄДР;

- для фізичних осіб: копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера або реєстраційного номера картки платника податків або копію паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні або інші переконання відмовляються від прийняття ідентифікаційного номера, офіційно повідомили про це відповідні органи державної влади і мають відмітку у паспорті);

3) копію документа, яким визначено право власності чи користування на об'єкт (приміщення), або копію документа, що підтверджує право власності чи користування на земельну ділянку або її частину (у разі відсутності на відповідній земельній ділянці об'єкта), право на розміщення електроустановок на території здійснення господарської діяльності з розподілу/передачі електричної енергії (у разі відсутності об'єкта споживача), крім випадків укладення договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії для освітлення місць загального користування, живлення ліфтів та забезпечення функціонування іншого спільного майна багатоквартирного будинку;

4) у разі смерті побутового споживача, особа (спадкоємець), що звертається для укладення договору, має надати копію довідки від нотаріуса, що підтверджує подання заяви про прийняття спадщини. Переважне право на укладення такого договору має право особа (спадкоємець), яка проживає за адресою місцезнаходження об'єкта побутового споживача, та надасть документальне підтвердження місця реєстрації або довідку органів місцевого самоврядування про місце фактичного проживання за адресою місцезнаходження об'єкта побутового споживача;

5) копію документа про підтвердження повноважень особи на укладення договору (витяг з установчого документа про повноваження керівника (для юридичних осіб), копію довіреності, виданої в установленому порядку тощо), за необхідності;

б) копію декларації (повідомлення) про початок виконання будівельних робіт або дозволу на виконання будівельних робіт (для укладення договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) та постачання електричної енергії на будівельні майданчики, у разі якщо наявність такого дозволу є обов'язковою або зазначені документи вимагаються законодавством у сфері містобудування) та/або у визначених законодавством випадках, копію декларації про готовність об'єкта до експлуатації або сертифіката (для новозбудованих та реконструйованих електроустановок);

7) довідку про обсяги очікуваного споживання електроенергії окремо за кожною площадкою вимірювання споживача (крім побутових споживачів).

(64) Для укладення договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії для освітлення місць загального користування, живлення ліфтів та забезпечення функціонування іншого спільного майна багатоквартирного будинку заявник має надати оператору системи такі документи:

- копії статуту та рішення загальних зборів об'єднання співвласників багатоквартирного будинку - якщо функції з управління багатоквартирним будинком здійснюються об'єднанням співвласників;

- копію договору про надання послуг з управління багатоквартирним будинком або копію рішення відповідного органу про обрання управителя багатоквартирного будинку - у разі якщо функції з управління багатоквартирним будинком здійснюються фізичною особою - підприємцем або юридичною особою - суб'єктом підприємницької діяльності, яка за договором чи на підставі рішення відповідного органу забезпечує належне утримання та ремонт спільного майна

багатоквартирного будинку і прибудинкової території та належні умови проживання і задоволення господарсько-побутових потреб.

- (65) Листом від 23.01.2025 № 1/04/4820 (вх. Відділення від 23.01.2025 № 60-01/163кі) ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» надало до Відділення інформацію та документи, що складаються із заяви-приєднання споживача та відповіді Товариства споживачу, що мали місце у випадках надання зауважень/уточнення новому споживачу при зверненні до Товариства з метою укладення договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії через наявність чинного договору, укладеного з попереднім власником (користувачем).
- (66) В ході аналізу документів наданих ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» Відділенням встановлено, що Товариство після опрацювання документів, які були подані потенційними споживачами відповідно до пункту 2.1.8. Правил з метою укладення договору споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії, надсилало листи до відповідних потенційних споживачів, де зазначено, зокрема, наступне.
- (67) *Наразі розподіл електричної енергії на об'єкт здійснюється на підставі договору укладеного з попереднім власником (користувачем). Звернення щодо припинення дії договору від вказаного власника (користувача) до Товариства не надходило.*
- (68) *Згідно з пунктом 4.27 ПРПЕЕ з новим споживачем укладаються договори відповідно до вимог законодавства після розірвання договорів зі споживачем, який звільняє приміщення та здійснення сплати всіх видів платежів, передбачених відповідними договорами.*
- (69) *Питання укладення договору з новим власником (користувачем) може бути розглянуто за умови припинення договірних відносин з попереднім споживачем об'єкту у порядку, передбаченому чинним законодавством.*
- (70) Враховуючи наведене, ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» було направлено до потенційних споживачів, які звернулись до Товариства з метою укладення договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії запити про уточнення інформації на підставі пункту 4.27 Правил, тобто фактично було відмовлено в укладенні договору, оскільки до Товариства не надходила заява/звернення по переднього власника (користувача) об'єкта щодо припинення дії договору.
- (71) Листом від 09.04.2025 № 1/04/23308 (вх. Відділення від 10.04.2025 № 60-01/1899) ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» надало до Відділення по кожному потенційному споживачу, який звернувся до Товариства з метою укладення договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, перелік документів, яких не вистачало для укладення зазначеного договору.
- (72) В ході аналізу наданої Товариством інформації Відділенням було встановлено, що документом, якого не вистачало для укладення договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, є заява споживача про розірвання договору.
- (73) Абзацом першим пункту 4.27 передбачено, що **у разі звільнення приміщення та/або остаточного припинення користування електричною енергією споживач зобов'язаний повідомити електропостачальника та оператора системи або основного споживача про намір припинити дію відповідних договорів не**

пізніше ніж за 20 робочих днів до дня звільнення приміщення та/або остаточного припинення користування електричною енергією **та надати заяву щодо розірвання договорів і в цей самий термін здійснити сплату всіх видів платежів, передбачених відповідними договорами**, до заявленого споживачем дня звільнення приміщення та/або остаточного припинення користування електричною енергією включно.

- (74) Тобто, ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» повідомляло потенційних споживачів про неможливість укладення договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, аргументуючи це наявним чинним договором, укладеним з попереднім власником (користувачем) об'єкту, та відсутністю заяви переднього власника (користувача) об'єкта щодо розірвання договору.
- (75) При цьому, дії ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі», які полягають у відмові в укладенні договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, аргументуючи це наявним чинним договором, укладеним з попереднім власником (користувачем) об'єкту, та відсутністю заяви переднього власника (користувача) об'єкта щодо розірвання договору, суперечать положенням абзаців 2-4 пункту 4.27 розділу IV ПРРЕЕ, в якому зазначено, зокрема, наступне:
- **дія договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії достроково припиняється у разі отримання оператором системи від нового або від попереднього власника (користувача) об'єкта споживача документального підтвердження факту зміни власника (користувача) цього об'єкта;**
 - **у такому разі дія відповідних договорів припиняється в частині постачання та розподілу електричної енергії на об'єкт, а в частині виконання фінансових зобов'язань сторін (які виникли на дату припинення дії договорів) їх дія продовжується до дати здійснення повного взаєморозрахунку між сторонами;**
 - **з новим споживачем укладаються договори відповідно до вимог законодавства України, зокрема Правил, після припинення дії договорів зі споживачем, який звільняє приміщення, у частині постачання та розподілу електричної енергії на цей об'єкт.**
- (76) В такому випадку договір, укладений між ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» та попереднім власником (користувачем) об'єкту, припиняє дію в частині постачання та розподілу електричної енергії на об'єкт з моменту підтвердження факту зміни власника (користувача) цього об'єкта, а в частині виконання фінансових зобов'язань сторін (які виникли на дату припинення дії договорів) їх дія продовжується до дати здійснення повного взаєморозрахунку між сторонами. З новим споживачем мають укладатися договори відповідно до вимог законодавства України, зокрема, відповідно до вимог ПРРЕЕ.
- (77) Отже, дії ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі», які полягають у попередній відмові в укладенні договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів внаслідок складності отримання відповідної послуги та необхідності залучення додаткових часових витрат з метою отримання відповідної послуги на договірних умовах, які передбачають наявність прав та обов'язків сторін.
- (78) Такі дії ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» були б неможливими за умови існування значної конкуренції на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»,

адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома надавачами послуг, та, у разі ущемлення їх інтересів, обрали б іншого надавача таких послуг.

- (79) У випадку ж відсутності конкуренції на відповідному ринку і, як наслідок, відсутності у споживачів альтернативи щодо придбання таких послуг, інакше ніж у ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі», вищезазначені дії можуть призвести до настання негативних для споживачів наслідків.
- (80) При цьому, в ході аналізу документів наданих ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» Відділенням встановлено, що Товариством укладено договори споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії з потенційними споживачами відповідно до поданих ними документів у період з січня 2024 року по грудень 2024 року (включно).

7. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ

- (81) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (82) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (83) *Таким чином, дії ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі», які полягають у попередній відмові в укладенні договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії можуть, містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі», що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.*
- (84) Згідно із частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (85) Разом з тим, Відділенням наразі не встановлено обставин, що вказані дії ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах території ліцензійної діяльності ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» та завдали значних збитків окремим особам чи суспільству, шляхом вчинення таких дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку. Проте не виключено настання негативних наслідків від вчинення аналогічних дій в майбутньому ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі».

- (86) Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (87) Частиною четвертою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюються органами Комітету.
- (88) За приписами частини шостої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України має повноваження надавати обов'язкові для розгляду рекомендації та вносити до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, установ, організацій, суб'єктів господарювання, об'єднань пропозиції щодо здійснення заходів, спрямованих на обмеження монополізму, розвиток підприємництва і конкуренції, запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, а також щодо припинення дій або бездіяльності, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (89) Отже, усунення зазначених обставин ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» може запобігти виникненню можливих порушень законодавства про захист економічної конкуренції та має на меті захист як приватних інтересів споживачів послуг з розподілу електричної енергії, так і публічного інтересу ефективного функціонування ринку розподілу електричної енергії.

Враховуючи викладене, з метою здійснення заходів, спрямованих на запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції під час приєднання до газорозподільних систем, на підставі частини шостої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Приватному акціонерному товариству «ДТЕК Київські електромережі» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*; ідентифікаційний код юридичної особи *«Інформація, доступ до якої обмежено»*) вжити заходи щодо забезпечення належного укладення договорів споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії відповідно до вимог чинного законодавства.

Рекомендації адміністративної колегії Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами та особами, яким вони надані.

Про результати розгляду цих рекомендацій письмово повідомити Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **10-ти денний строк** з дня їх отримання.

**Голова адміністративної колегії -
голова Відділення**

Андрій ПОГОРЄЛОВ

Додаток до постанови НКРЕКП від 13.11.2018 № 1411 (зі змінами)
Місця провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії приватного
акціонерного товариства «ДТЕК Київські електромережі»

1.	Територія м. Києва в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДТЕК КИЇВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством).	
2.	Київська область Бориспільський район:	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>
3.	Київська область Києво-Святошинський район:	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>
4.	Київська область Вишгородський район:	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>
5.	Київська область Броварський район:	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>
6.	Київська область Конча-Заспа	<i>«Інформація, доступ до якої обмежено»</i>